

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 35/2013

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Helge Rivrud

Klagen gjelder: Forskrift 2004-12-02 nr. 1563 om
billighetserstatning.
Spørsmål om skadelidte har krav på
billighetserstatning.

Beslutningsdato: 12. mars 2014

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas ikke til følge.

***

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav etter forskrift 2004-12-02 nr. 1563 om billighetserstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner.

██████████, heretter kalt skadelidte, er født ██████████. Skadelidte tjenestegjorde i ██████████ i ██████████ og som ██████████.

Skadelidte tjenestegjorde 6 måneder i ██████████. Av belastende hendelser under tjenesten fremgår det at skadelidte var med på å hjelpe til å reparere en bosnisk buss som hadde havarert i et utsatt område. Reparasjonen tok flere timer og det var stadig frykt for å havne i strid. Videre beskriver skadelidte en hendelse fra leiren, hvor de ble beskyttet med serbiske granater som slo ned i byen. En granat slo ned i en forsamling med ungdommer og drepte 72 ungdommer. Kroppsdeler ble samlet i trillebærer og på lasteplan. Skadelidte beskriver også en hendelse i ██████████, som var FN-enklave, hvor ██████████ soldater ble involvert. ██████████ styrker angrep byen, men FN-styrkene løsnet ikke skudd og «overgav» seg. Leirsjefen fikk massiv kritikk for at han ikke forsvarte byen. Den ██████████ hæren samlet mennene og drepte dem. Det kom til sammen 7000 flyktninger til den norske leiren, og skadelidte har minner om mange grufulle skader. Skadelidte forteller videre om en medsoldat som ble truffet av en granat rett innenfor porten til leiren. Vedkommende døde av skadene.

Etter tjenesten har skadelidte etablert et vanlig familieliv, og har et barn med sin samboer og et barn fra et tidligere forhold. Skadelidte er i dag i full jobb i ██████████.

Skadelidte kan våkne om natten og føle at noen skal komme inn i leiren. Han sovner greit inn, men kan våkne brått (i beredskap) og får problemer med å sovne igjen. Skadelidte kan huske lukten fra ██████████, og blir kvalm, dersom han frembringer denne lukten.

Skadelidte har fremsatt krav om billighetserstatning. SPK innhentet medisinsk erklæring fra skadelidtes fastlege, dr. Jon Billington, i henhold til mandatet for ordningen.

Det fremgår av dr. Billingtons vurdering at skadelidte har hatt sterke opplevelser i forbindelse med tjenesten, men ikke hendelser der han selv antas å ha vært direkte truet på livet. Skadelidte har ikke tidligere vært i kontakt med legekantoret på grunn av psykiske problemer. Det fremkommer at dr. Billington anser det som mer enn 50 % sannsynlig at skadelidtes nattlige problemer og mareritt synes å være relatert til hendelsene under utenlandstjenesten. Skadelidte fyller etter fastlegens vurdering, ikke de diagnostiske kravene til posttraumatisk stresslidelse (PTSD). Dr. Billington konkluderer med at skadelidte ikke har 15 % varig medisinsk invaliditet eller mer på bakgrunn av psykiske belastningsskader.

Skadelidte fikk ved SPKs vedtak av 26. juli 2013 avslag på søknad om billighetserstatning. SPK bygget sitt vedtak på at dr. Billington konkluderer med at skadelidte ikke har en varig medisinsk invaliditetsgrad på 15 % eller mer. Skadelidte har ved brev av 9. september 2013 påklaget vedtaket, fordi han mener at fastlegen ikke har forutsetninger for å vurdere hans plager etter utenlandstjenesten. Skadelidte ønsker derfor å bli henvist til en psykolog for ny vurdering. Skadelidte bemerker i brevet at han nettopp på grunn av sine plager må være i aktivitet og at stillstand er det verste for ham. SPK har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og klagen er sendt frem for klagebehandling.

Skadelidte og hans advokat møtte for klagenemnda under behandling av saken og fremholdt krav om at saken hjemvises til SPK for ny behandling og at skadelidte utredes av spesialist.

2. Klagenemndas vurdering

Vilkårene for billighetserstatning etter § 3 i forskrift 2004-12-02, er at skadelidte er påført en psykisk belastningsskade som følge av en internasjonal operasjon. Den psykiske belastningsskaden må i tillegg medføre en varig medisinsk invaliditet tilsvarende 15 % eller mer.

Det fremgår av fastlegeerklæringen at skadelidte har psykiske plager som med mer enn 50 % sannsynlighet skyldes tjenesten, men at den varige medisinske invaliditeten er på mindre enn 15 %. Vilkårene for billighetserstatning er ut fra de foreliggende opplysninger, ikke oppfylt.

Skadelidte har anført for nemnda at fastlege dr. Billington ikke har forutsetninger for å vurdere hans plager etter utenlandstjenesten og det kreves at saken utredes nærmere av en spesialist. Etter billighetsforskriften er det ikke hjemlet noe krav om spesialisterklæring og utgifter til erklæring er ikke dekket etter forskriften. Derimot vil man ved klageomgangen kunne få dekket utgifter til spesialisterklæring om dette vurderes som rimelig og nødvendig, jf § 13 i forskrift 2011-06-24 nr. 651.

Skadelidte fremstår for nemnda med åpenbare symptomer på psykiske belastningsskader. Det er videre uomtvistet at skadelidte har vært utsatt for svært sterke opplevelser under tjeneste. Når nemnda likevel ikke finner grunnlag for å etterkomme kravet om å innhente spesialisterklæring, skyldes det at skadelidte pr i dag fremstår med sterke og ubehandlede symptomer, som primært bør underlegges behandling, før saken anses moden for behandling i SPK. Skadelidte har selv opplyst at bakgrunnen for kravet om billighetserstatning ble fremmet overfor SPK, bundet i et ønske om å få hjelp med sine uttalte plager. På dette tidspunkt og helt frem til rett forut for behandlingen i nemnda, har ikke skadelidte vært bistått av advokat. Slik skadelidte fremsto for nemnda, har han åpenbare og behandlingstrengende symptomer på psykisk belastningslidelse. Skadelidte har opplyst at han har vært i kontakt med Nasjonal Militærmedisinsk Poliklinikk (NMP) og venter på oppstart av behandling der.

Slik saken fremstår for nemnda, er den uegnet for vurdering av om det foreligger grunnlag for kompensasjon. Skadelidtes tilstand må i første omgang utredes og behandles, noe skadelidte selv uttrykker ønske om. Resultatet av behandlingen vil danne grunnlag for vurdering av om skadelidtes tilstand kan bidra til bedring eller fullstendig tilheling av plager eller om hans tilstand er varig. Dersom plagene vedvarer vil skadelidte kunne fremme krav på nytt så vel under billighetsforskriften som i medhold av kompensasjonsforskriften.

Det er fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand for klageomgangen stort 11.250,- inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på 5 timer a kr. 1.800,-. Kravet fremstår som rimelig og nødvendig, jf. forskrift av 24. juni om klagenemnda § 13, og utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen dekkes derfor i sin helhet.

Skadelidte og advokat møtte for nemnda og advokat Rivrud har på vegne av skadelidte fremsendt en reiseregning på kr. 728,-. Utgiftene refunderes i sin helhet.

3. Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. SPKs vedtak opprettholdes.

Saksomkostninger utgjør kr 11.978 inkl. mva for juridisk bistand i anledning klagen og fremsendte reiseregning. Kravet finnes rimelig og nødvendig og dekkes i sin helhet.

Vedtaket er enstemmig.

**

Oslo, 9. april 2014

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder